

t.a.v. Reclame Code Commissie
Stichting Reclame Code
Postbus 75684
1070 AR Amsterdam

betreft: bezwaar m.b.t. reclame voor het middel Ultima van Ecostyle
Lekkerkerk, 19 september 2013

Geachte leden van de Reclame Code Commissie,

hierbij maken ondergetekenden bezwaar tegen de volgende reclame-uitingen van Ecostyle voor het middel Ultima, die o.a. vermeld worden in bijgevoegde van het internet gekopieerde reclame:

- Ecologisch verantwoord
- Het middel is biologisch afbreekbaar
- Geen schadelijke residuen
- Het middel zal geen schade geven op houtige gewassen
- Voor gebruik rondom rioolputten of langs open water gelden geen beperkingen
- Geen certificering nodig

Bovendien maken we er bezwaar tegen, dat in de reclame-uiting niet verwezen wordt naar de veiligheidsvoorschriften op de verpakking en dat in de reclame-uiting niet wordt gewezen op alternatieve bestrijdingsmethoden, die minder risico's opleveren dan het bestrijdingsmiddel Ultima.

Tenslotte menen wij dat de naam "Ecostyle" in de reclame en op de verpakking van dit product misleidend is.

Hieronder volgt een korte toelichting op genoemde bezwaren:

m.b.t. "Ecologisch verantwoord":

Dat het middel ecologisch niet verantwoord is, is in feite een direct gevolg van het feit dat Ultima dodelijk is voor planten. Een herbicide dat toegepast wordt om alle planten, mossen en algen te doden, die erdoor geraakt worden, kan naar onze mening niet ecologisch verantwoord genoemd worden.

Ecologisch verantwoord is het om in het groen, zoals in tuinen en plantsoenen, te streven naar een acceptabele kruidenlaag, zodat in het geheel geen herbiciden nodig zijn. Honderden gemeenten en honderdduizenden mensen met een tuin tonen aan dat het heel goed mogelijk is zonder herbiciden groen en tuinen te onderhouden. Elke herbicide verstoort het evenwicht in het groen zodanig, dat daardoor vele tussen de vegetatie levende diertjes sterven, als zij al niet direct door de spuitplossing gedood worden.

Ook voor toepassing op bestrating zijn niet-chemische alternatieven, die ecologisch meer verantwoord zijn.

m.b.t. biologische afbreekbaarheid:

Als werkzame stoffen bevat Ultima Pelargonzuur, dat ook wel nonaanzuur genoemd wordt, en Maleinehydrazide (MH). Op den duur breken alle stoffen biologisch af op de plek waar de stoffen zijn toegepast; daarbij dient opgemerkt, dat dit niet betekent, dat van het toegepaste middel geen residuen in natuur, milieu en in de mens achter kunnen blijven. De expliciete

vermelding dat het middel biologisch afbreekbaar is, wekt echter de indruk dat het middel geen schade toebrengt aan milieu, natuur en gezondheid.

De werkzame stoffen in Ultima, en de in het middel voorkomende verontreiniging "hydrazine", zijn zeer schadelijk voor natuur, milieu en gezondheid. De hieronder overgenomen gedeelten van het Chemicalien veiligheidsblad (chemiekaart) van nonaanzuur geven een indruk van de risico's van deze chemische stof:

“Chemicaliën veiligheidsblad (Oxea) (chemiekaart) 10560 Nonaanzuur

Datum van herziening 27-jun-2011

Signaalwoord: **Gevaar**

Verklaring omtrent het gevaar H314: Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogschade

Veiligheidsinstructies:

P280: Draag beschermende handschoenen en oog/gelaatsbescherming

P301+P330+P331: BIJ INSLIKKEN: Spoel de mond. NOOIT braken opwekken

P303+P361+P353: ALS OP DE HUID (of haar): Verwijder / trek uit onmiddellijk alle verontreinigde kleding. Spoel huid met water/douche

P304+P340: BIJ INADEMING: Slachtoffer overbrengen in frisse lucht en rustig neerleggen in een houding die makkelijk is voor ademhaling

P305+P351+P338: ALS IN DE OGEN: Spoel voorzichtig met water gedurende enkele minuten. Verwijder contactlenzen, voor zover aanwezig en eenvoudig uitvoerbaar. Ga door met spoelen

P310: Verwittig onmiddellijk een VERGIFTENCENTRUM of een dokter

P405: Bewaar op afgesloten plaats

Andere gevaren Damp/luchtmengsels zijn explosief door sterk verwarmen

Symbo(o)l(en) C – Bijtend

R-zin(nen) R34 - Veroorzaakt brandwonden

S-zin(nen):

S26 - Bij aanraking met de ogen onmiddellijk met overvloedig water afspoelen en deskundig medisch advies inwinnen

S28 - Na aanraking met de huid onmiddellijk wassen met veel zeep en water

S36/37/39 - Draag geschikte beschermende kleding, handschoenen en een beschermingsmiddel voor de ogen/het gezicht

S45 - Bij een ongeval of indien men zich onwel voelt, onmiddellijk een arts raadplegen (indien mogelijk hem dit etiket tonen)

H314: Veroorzaakt ernstige brandwonden en oogschade

Andere gevaren Damp/luchtmengsels zijn explosief door sterk verwarmen

EG Etikettering

Damp/luchtmengsels zijn explosief door sterk verwarmen

Eerstehulpmaatregelen

Algemene aanbevelingen

Verontreinigde, doordrenkte kleding onmiddellijk uittrekken en veilig verwijderen. EHBO'ers moeten zichzelf beschermen.

Inademing

kalm en rustig houden. Ventileer met frisse lucht. Als de ziekteverschijnselen niet van voorbijgaande aard zijn en in

geval van twijfel dient medische hulp te worden ingeroepen.

Ogen

Onmiddellijk met veel water spoelen, ook onder de oogleden, gedurende tenminste 15 minuten. Contactlenzen uitnemen. Het onmiddellijk inroepen van medische zorg is noodzakelijk.

Huid

Onmiddellijk en langdurig met zeep en veel water wassen. Als de ziekteverschijnselen niet van voorbijgaande aard zijn

en in geval van twijfel dient medische hulp te worden ingeroepen.

Inslikken

Onmiddellijk een arts verwittigen. Medisch advies inwinnen, vooraleer braken op te wekken.

Belangrijkste verschijnselen

Hoesten, hoofdpijn, misselijkheid, kortademigheid.

Specifiek gevaar

longirritatie, Longoedeem.

Opmerkingen voor de arts

Symptomatisch behandelen. Bij inslikken, maagspoelingen met acidosecompensatie.”

Tot zover citaten uit het chemicalien veiligheidsblad van Nonaanzuur, hetgeen dus hetzelfde zuur is, als het zuur dat door Ecostyle Pelargonzuur genoemd wordt.

Het risico van het tweede werkzame bestanddeel van Ultima, Maleinehydrazide (MH), is af te leiden uit de in de EU vastgestelde ARfD waarde (Acute Reference Dose), die 0,03 mg per kg lichaamsgewicht (mg/kg/lg) bedraagt, terwijl de ADI-waarde (Acceptable Daily Intake) 0,25 mg/kg/lg is, hetgeen controversieel is ten opzichte van de ARfD. Dit is zo bepaald, omdat MH een vrij slecht afbreekbare stof is (zie noot 1 hieronder) en dus hogere residu-niveaus achterblijven, dan uit oogpunt van de ARfD wenselijk zou zijn. Hier is dus in de politieke besluitvorming een afweging gemaakt ten gunste van de gewasbescherming. De veiligheidsgrenzen voor de gezondheid worden overschreden. In ons voedsel kunnen dus ook residuen van MH in (te) hoge waarden aanwezig zijn (zie noot 2 hieronder). Daarom is het van groot belang, dat we met dit soort stoffen als MH, niet extra in contact komen door toepassing in de woonomgeving, want ook via de huid en door inademing kan MH, meestal onopgemerkt en ongewenst, in ons lichaam geraken. Daardoor lopen met name kinderen en zwangere vrouwen het risico op gezondheidsschade door te hoge blootstelling aan MH.

Ultima bevat bovendien de vermoedelijk kankerverwekkende verontreiniging hydrazine. In de toelatingsgegevens van het Ctgb wordt over hydrazine het volgende vermeld:

“ Identity of relevant impurities (of toxicological, environmental and/or other significance) in the active substance as manufactured (g/kg):

Hydrazine, present in the technical material at a level no greater than 1 mg/kg ”

m.b.t. geen schadelijke residuen:

De schadelijke residuen van MH zijn hiervoor reeds uiteengezet.

Deze reclame-uiting suggereert bovendien dat het middel, ondanks de beoogde dodelijke werking voor planten, algen en mossen, in het geheel niet schadelijk is. Het middel is bij toepassing niet alleen dodelijk voor planten, maar ook voor vele dieren die door de spuitstof geraakt worden. Niet voor niets moet op de verpakking onder toepassingsvoorwaarden het volgende worden vermeld (Ultima, toel.nr. 13469):

“Om in het water levende organismen en niet tot de doelsoorten behorende geleedpotigen te beschermen is de toepassing uitsluitend toegestaan indien gebruik gemaakt wordt van:

- een rugspuit met afschermkap
- of een motor aangedreven spuit met spuitlans uitgerust met een enkele spuitdop en afschermkap
- of met machinale sensorgestuurde spuittechnieken”

Niet tot de doelsoorten behorende geleedpotigen, zoals bijen, lieveheersbeestjes en rupsen, die door de spuitstof geraakt worden, zullen daardoor sterven, zoals is af te leiden uit voorgaand citaat. Op de verpakking van middelen, die uitsluitend pelargonzuur bevatten, is dit nog duidelijker aangegeven. Op de verpakking van dit soort middelen (toel. Nrs. 14140 en 14141) is de volgende zin opgenomen:

“Voorkom dat nuttige insecten (bv. vlinders, bijen of lieveheersbeestjes) geraakt worden door de spuitstof.”

Dat er schadelijke residuen van het middel achter blijven, blijkt ook uit de volgende veiligheidsaanbeveling, die op de verpakking moet staan:

“ SPO 2 -was alle beschermende kleding na gebruik.”

Als er geen schadelijke residuen achter bleven, hoefde kleding immers niet te worden gewassen na gebruik. Wij menen dan ook dat deze reclame-uiting er toe bijdraagt dat gebruikers van het product zullen nalaten gebruikte kleding te wassen, waardoor zij en m.n. ook hun eventuele gezinsleden, onnodig extra risico lopen met de residuen van het middel in contact te komen.

m.b.t. Het middel zal geen schade geven op houtige gewassen:

Het is zeer wel mogelijk dat Ultima houtige gewassen niet schaadt, hoewel een nadelige werking op de groei van bomen en struiken beslist niet uitgesloten is, m.n. doordat het gebruik van herbiciden de microflora en -fauna schaadt, hetgeen een nadelig effect heeft op de groei van bomen en planten.

Veel bomen en struiken hebben echter ook bladeren op of vlak boven de grond. De onderhavige reclame-uiting zet niet aan te voorkomen, dat bladeren van bomen en struiken door de spuitstof geraakt worden, hetgeen gezien de werking van het middel schade aan bomen en struiken veroorzaakt.

m.b.t. Voor gebruik rondom rioolputten of langs open water gelden geen beperkingen:

De afgelopen decennia werden alle voor toepassing op bestrating toegelaten herbiciden na verloop van een aantal jaren weer verboden. Dit is bijvoorbeeld het geval geweest met paraquat, simazin, dichlobenil en diuron, terwijl voor glyfosaat (bekendste merk Roundup) versneld met ingang van 2015 een verbod is aangekondigd. De voornaamste reden de toelatingen van deze middelen in te trekken is het feit, dat herbiciden die op bestrating worden gespoten, ons oppervlaktewater verontreinigen. Herbiciden en ook Ultima mogen niet in het water geraken. Niet voor niets zijn dan ook de volgende Waarschuwingszinnen verplicht op de verpakking van Ultima (13469 N):

R52/53 -Schadelijk voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken.

Het is dan ook naar onze mening een zeer kwalijke zaak dat zelfs een firma als Ecostyle beweert dat rondom rioolputten (van waaruit water veelal op oppervlaktewater wordt geloosd) of langs open water geen beperkingen gelden. Door deze reclame-uiting wordt onachtzaam gebruik in de hand gewerkt en de verontreiniging van oppervlaktewater bevordert.

m.b.t. Geen certificering nodig:

Waarschijnlijk doelt Ecostyle hierbij op het feit dat in het verleden een certificering voor de toepassing van Roundup op bestrating bestond. Het is echter wel degelijk noodzakelijk dat personen die beroepsmatig bestrijdingsmiddelen in de woonomgeving toepassen daartoe zijn opgeleid. Naar onze mening suggereert Ecostyle met deze reclame-uiting, dat Ultima door professionele toepassers zonder enige opleiding toegepast zou mogen worden, hetgeen onjuist is.

m.b.t. het feit dat in de reclame niet verwezen wordt naar de voorschriften op de verpakking:

Elk gebruik van bestrijdingsmiddelen is gebonden aan regels en voorschriften. De vermeldingen op de verpakking zijn wettelijk vastgesteld. Het is al jaren een goed gebruik van fabrikanten en leveranciers van bestrijdingsmiddelen, dat in reclame tenminste verwezen wordt naar de veiligheidsvoorschriften op de verpakking. Ecostyle doet dit in de onderhavige reclame niet of onvoldoende. Door door te klikken kan men via internet wel meer informatie

vinden, maar wij menen dat veel toekomstige gebruikers/kopers dat niet doen en de verwijzing naar het belang van het volgen van de voorschriften op de verpakking, ook zonder door te klikken, duidelijk zichtbaar moet zijn. Vanwege de huidige misleidende presentatie van het product in de reclame krijgt de koper/consument de indruk dat het niet om een chemisch bestrijdingsmiddel gaat maar om een totaal ongevaarlijk product, waarvoor dus geen veiligheidsvoorschriften nodig zijn.

m.b.t. het feit dat in de reclame niet gewezen wordt op bestrijdingsmethoden die minder risico's opleveren dan het beoogde bestrijdingsmiddel:

Volgens de Wet gewasbeschermingsmiddelen en biociden, artikel 73, Distributie, lid 4, is het wettelijk verplicht dat distributeurs en producenten aan niet-professionele gebruikers informatie geven over risico's voor de gezondheid van mens en dier of voor het milieu, alsmede over alternatieve bestrijdingsmethoden, die minder risico opleveren dan het beoogde bestrijdingsmiddel.

Aangezien Ultima zowel door professionele, als niet-professionele gebruikers, gebruikt kan worden, menen wij dat Ecostyle deze wettelijk voorgeschreven informatie behoort te geven. Het niet verstrekken van informatie over risico's en alternatieve bestrijdingsmethoden is dan ook naar onze mening in strijd met de wet en dus ook met de Reclame Code.

m.b.t. de naam Ecostyle op het product:

De naam "Ecostyle" suggereert dat producten van dit bedrijf ecologisch verantwoord zijn. Wij menen dat het voeren van de naam "Ecostyle" bijzondere verplichtingen met zich mee brengt. Gebruikers van de producten van Ecostyle gaan er bij voorbaat van uit, dat de producten van dit bedrijf ecologisch verantwoord en milieuvriendelijk zijn. Dat is met het product Ultima beslist niet het geval. Wij menen dan ook dat de naam Ecostyle op de verpakking van het product misleidend is.

Tenslotte vermelden wij hierbij graag in de gelegenheid te worden gesteld onze bezwaren ook mondeling nader toe te lichten.

Noten: inzake werkzame bestanddeel van Ultima MH- Maliene Hydrazide :

1. Dat MH niet zo snel biologisch afbreekbaar is blijkt uit de maximale hoeveelheden van dit bestrijdingsmiddel, die in ons voedsel mogen voorkomen. De meeste gewassen mogen maximaal 0.2 tot 0,5 mg MH per kilo bevatten. Op gewassen waarvoor de toepassing van MH is toegelaten is echter, omdat MH zo slecht afbreekt, een veel hoger residu toegestaan. Een kilo aardappels bijvoorbeeld mag wettelijk zelfs maximaal 50 mg MH bevatten.
2. Een maximaal toegestaan residu wordt MRL genoemd. De MRL in aardappelen voor MH is dus 50, terwijl MH onopgemerkt ook in ander voedsel dat we eten kan zitten. De ARfD waarde mag uit oogpunt van gezondheid niet worden overschreden. De belasting via ons voedsel is echter reeds (te) hoog, zoals blijkt uit de volgende berekening: Een ons aardappelen, dat de wettelijk nog juist toegestane hoeveelheid MH bevat, bevat 50 mg MH : 10 = 5 mg MH. Een 10 kilo wegend kind mag volgens de ARfD waarde op een dag maximaal 10 x 0,03 mg MH = 0,3 mg MH opnemen. Uit dit voorbeeld blijkt, dat door het eten van een ons aardappelen (5 : 0,3 is bijna 17) de voor MH geldende ARfD norm voor dit kind al bijna 17 keer wordt overschreden. Bij het vaststellen van MRL normen wordt er bovendien geen rekening mee gehouden, dat we ook langs andere wegen, dan via ons voedsel, met bestrijdingsmiddelen in contact kunnen komen. Daarom is het van groot belang dat we met dit soort stoffen niet extra in contact komen door toepassing in de woonomgeving, want ook via de huid en door inademing kan MH, meestal onopgemerkt en ongewenst, in ons lichaam geraken.

Hoogachtend,

Kees Beart, Opperduit 362, 2941AR Lekkerkerk, tel. 0180 663053, 0639666520
2941ar362@kpnplanet.nl

PAN Europe, Rue de la Pepiniere 1, B-1000, Brussels, Belgium, contactpersoon: Hans Muilerman www.paneurope.info

WECF-Women in Europe for a Common Future, Utrecht

Contactpersoon: Marie Kranendonk, adviseur Gezondheid en Milieu,
marie.kranendonk@wecf.eu, tel.030-2310300 , 06-5355 6941

Corporate Europe Observatory (CEO), Rue d' Edimbourg 26, 1050 Brussels, Belgium,
contactpersoon: Nina Holland, nina@corporateeurope.org www.corporateeurope.org

A.R.H. Kreffer, Vogelkersstraat 10, 2565 CL Den Haag: Voorzitter Tuincommissie Natuurlijk
Tuinieren op ATV De Uithof, Den Haag, annakreffer@gmail.com

Leefmilieu, Dennenstraat 124, 6543 JW Nijmegen, contactpersoon: Marga Jacobs
(voorzitter) m.jacobs@leefmilieu.nl www.leefmilieu.nl

KNNV afdeling Delfland, Postbus 133, 2600 AC Delft, contactpersoon: Geert van Poelgeest
(voorzitter) afdelingDelfland@knnv.nl www.knnv.nl/afdelingDelfland

Gelderse Natuur en Milieufederatie, Jansbuitensingel 14, 6811 AB Arnhem,

contactpersoon: Maarten Visschers, Beleidsmedewerker Klimaat, Energie en Duurzaamheid,
m.visschers@gnmf.nl www.gnmf.nl

Vereniging Milieudefensie, Nieuwe Looiersstraat 31, 1017 VA Amsterdam,

contactpersoon: Jeroen Walstra, Senior Beleidsmedewerker Voedsel,
jeroen.walstra@milieudefensie.nl www.milieudefensie.nl